

Pisto

Verenlasku on aloitettava viimeistään 60 sekunnin kuluessa tainnutuksesta.

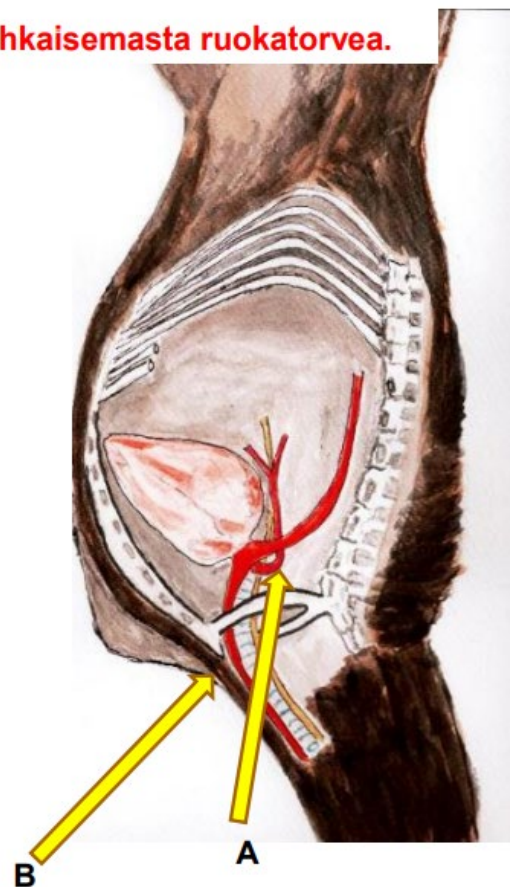
Yleinen toimintatapa proteurastamoilla on, että tainnuttajat suorittavat ripustuksen eli verenlaskija ottaa vastaan poron, joka roikkuu ruhotangolla.

Myös pistäjä seuraa taintumisen onnistumista. Epäonnistuneen tainnutuksen jälkeen eläin tainnutetaan välittömästi uudelleen. (Onnistuneen/epäonnistuneen tainnutuksen merkit laitosteurastusoppaassa sivulla 9).

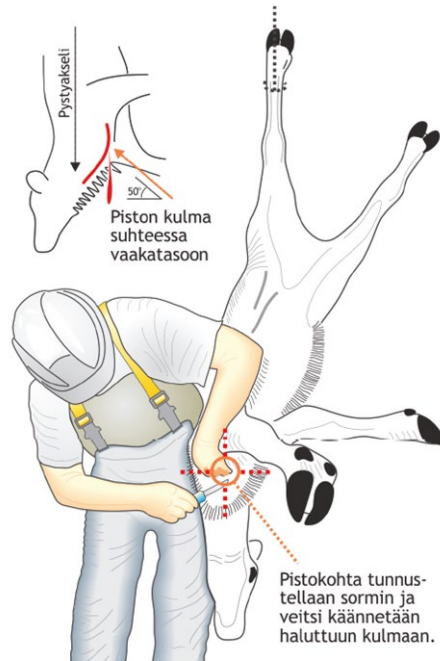
Poro pistetään pestyllä ja steriloidulla veitsellä avaamalla suonet rinnasta, kaulaurteesta tai leuan alta. Suositeltava tapa on rintapisto, ja minuutin kuluttua suonten avaus leuan alta veren poistamiseksi kaulan alueelta.

Varo puhkaisemasta ruokatorvea.

- **A:** Rintapistossa katkaistaan sydäimestä lähtevät suuret suonet rintaontelon etuosassa.
- **B:** Kaulaurteeseen tehtävällä pistolla katkaistaan kaulavaltimot ja laskimot.

Rintapistossa voi pistokohdan löytää sormilla tunnustelemalla. Poron kaulan ja rinnan yhtymäkohdassa voi tuntea kovana alkavan rintalastan. Rintalastan päässä, mistä rintaonteloa suojaavat luut alkavat, tuntuu pehmeä aukko. Siitä aukosta pistopuukolla on pääsy rintaontelon etuosan suuriin sydäimestä lähteviin suoniin. Rintapisto tulee tehdä ruhonmyötäisesti, jotta vältetään lapapisto tai ruokatorven katkeaminen.

Jos verta ei oteta putkipistimellä talteen elintarvikkeeksi, ei pistokohdasta tule erikseen nylkeä paljaaksi. Puhdas ja steriloitu veitsi pistetään läpi taljasta rintaonteloon ja avataan suuret suonet. Puukko työnnetään (noin viisi senttiä riittää) rintaonteloon henkitorvea seuraten, sitä kuitenkaan puhkaisematta. Näin saadaan katkaistua suuret verisuonet. Pistoa ei lopeteta heti ensimmäisen veren tullessa, sillä todennäköisesti vasta joku pieni verisuoni on katkennut. Onnistuneessa pistossa veri syöksähtää ulos voimallisesti. Ruho kouristelee vielä tässä vaiheessa, joten koparan iskuja tulee varoa. Huomioitavaa on, että pistäessä puukko voi helposti luiskahtaa kylkiluiden välistä lavan alle, jolloin tulee niin sanottu lapapisto, jota tulee välttää. Se aiheuttaa vertymiä lapaan eikä välttämättä avaa isoja suonia.

Verenlasku on suoritettu loppuun, kun pistämisestä on kulunut 30 sekuntia sekä kaikki aivorungon refleksit ovat lakanneet. On suositeltavaa odottaa vähintään 5 minuuttia ennen teurastuksen jatkamista. Ennen teurastuksen jatkamista on varmistettava, että eläin on kuollut ja kaikki veri poistunut elimistöstä. Pistäjä on teurastuslinjassa viimeinen henkilö, jolta edellytetään lopetusasetuskelpoisuutta. Pistäjällä tulisi siis olla pätevyys varmistaa kuolema ja todeta milloin teurastusta voidaan jatkaa.

Verenlasku on lihan laadun kannalta erittäin kriittinen työvaihe. Oikean pistokohdan löytäminen ja työvaiheen rutiinin muodostuminen vaatii harjoittelua. Kokeneen pistäjän neuvot voivat olla avuksi, jos pistokohdan löytäminen tuottaa alkuun hankaluuksia.

Kuoleman varmistaminen:

Laitosteurastusopas s.10

Hyvä toimintatapa teurastuksessa – nauta, Eläinten hyvinvointikeskus 2013, Maria Ylä-Ajos osoitteessa [vaitoskirja \(elaintieto.fi\)](http://vaitoskirja.elaintieto.fi) s.90

Lähteet:

Hyvät käytännöt poroteurastuksessa – laitosteurastus, 2019. Linkki oppaaseen: [Hyvät käytännöt poroteurastuksessa - laitosteurastus by Paliskuntain yhdistys - Issuu](#)

Henttunen, Kari. Poron laitosteurastus. PORONET-hanke.

Karvonen, Seppo & Pieski, Kaarina. 2007. Porotietokansio/Teurastus.

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

Saamelaisalueen koulutuskeskus
Sámi oahpahušguovddáš
Sámi máttáhtáskuvdáš
Sáámvuod skooli'jemkooškos

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020